

DOE IETS MET JE CHRISTEN-ZIJN

Bisdomsbisshop A. J. Simonis is al jaren een groot bewonderaar van Moeder Teresa. Op de Jongerendag in Utrecht fungeerde hij als haar inleider en coach. (Foto's Ronald de Groot)

Moeder Teresa in gesprek met KN

Moeder Teresa is te vinden tussen armen en verstotenen

Moeder Teresa van Calcutta, 73 jaar geleden uit Albanese ouders in het Joegoslavische Skopje geboren, was pas 12 jaar toen ze al wist dat zij haar leven in dienst zou stellen van de meest medemens. „Ik wilde missiezuster worden, Christus uitbrengen in de missielanden”, zegt ze.

Wanneer ze 18 was, toen ze in India aankwam. Tot 1948 gaf ze in Calcutta als non les in aardrijkskunde. In datzelfde jaar werd haar vurigste wens vervuld toen paus haar toestemming gaf om het convent van de zusters van Loreto te verlaten en om als lazar religieus in de sloppenwijken van die stad het leed van de armen te verzachten. Haar vakkleding van haar congregatie verwisselde zij voor de witte kleding met de blauwe banden en

het crucifix op de schouder. Dat is nu de karakteristieke uitrusting van de missiezusters van Moeder Teresa. Met vijf schamele roepia's trok zij de sloppenwijken in om de armen te dienen uit liefde tot God. In 1949 kreeg zij de eerste zuster als helpster. Langzamerhand kwamen er meer zusters die allen na een Spartaanse opleiding werden ingezet om de armen ten volle te dienen. Het eerste huis om armen, zieken en verstotenen

op te vangen, verscheen, en een eerste school voor de sloppen-jeugd. Nu zijn er inmiddels 336 vestigingen van Moeder Teresa in 53 landen met ruim 1600 zusters en 300 broeders van 35 nationaliteiten.

150 scholen met samen 28.000 leerlingen; 800 mobiele klinieken en lepra-centra; 80 huizen voor stervenden en een aantal andere waar alcohol- en drugverslaafden onderdak krijgen. Ruim 300 centra reiken dagelijks aan meer dan 9000 hongerenden voedsel uit. Dit alles heeft Moeder Teresa van Calcutta - want daar is zij meestal te vinden tussen de armen, de verstotenen, de kinderen die niemand anders hebben dan deze zusters van de Liefde, bij de eenzamen en de stervenden - met een ongelooflijke inzet tot stand gebracht. „Daarbij is God altijd mijn leidman geweest”, zegt zij glimlachend. „Als ik armen verzorg, doe ik dat voor Jezus. Als ik hongerenden voedsel geef, doe ik dat voor God. Stervenden begeleiden wij uit liefde tot God. Verlaten kinderen worden door onze zusters liefdevol opgenomen”.

Vorige week was Moeder Teresa in Nederland. Zij bezocht haar vijf zusters, die zes jaar geleden naar Rotterdam kwamen en daar werken onder de armsten en eenzamen in de Maasstad; zij sprak ook voor een groot aantal religieuzen in Hazerswoude en Eindhoven en zaterdag begeesterde zij met een eenvoudige, doch diepzinnige toespraak 1500 jongeren in de Utrechtse Marescaal op de Katholieke Jongerendag. Onze hoofdredacteur Henk Gallée sprak na afloop met de ordstichteres, die vier jaar geleden de Nobelprijs voor de Vrede kreeg.

Zou u uw volk in India oproepen om tegen dit onrecht te demonstreren?

„In demonstraties heb ik nooit betrokken worden. Ik zal ze ook nooit aanmoedigen. Het enige middel om iets goeds te bereiken is het gebed. De mogelijkheid om nucleaire rampen of oorlogen af te wenden, ligt alleen in het bidden, en niet in demonstraties. Je moet God te hulp roepen via het gebed. Hoe meer je bidt, hoe onzinniger je de wapenaanmaak gaat vinden”.

Gisteren, vrijdag, was er in deze zelfde stad Utrecht een andere bijeenkomst. De 1000 leden tellende Vereniging voor Euthanasie hield een congres. Wat is uw mening over dit verschijnsel in onze samenleving?

„Het is triest. Wij strijden tegen euthanasie. Als u bedenkt dat onze zusters de stervenden van de straat en uit de goot oprapen om in eerste instantie te trachten

Ik geloof in het gebed, niet in demonstraties

Het leven is Gods mooiste maaksel

Hoe denkt Moeder Teresa, die met haar missiezusters en -broeders 24 uur per dag werkend en biddend bezig is Gods liefde op de lijdende medemens over te brengen, over het complexe, maar comfortabel levende westen? Waar men niet door honger wordt bedreigd, maar voortdurend in vrees schijnt te leven onder de dreiging van nucleaire rampen? Waar minachting voor het leven steeds boosaardiger vormen schijnt aan te nemen en woorden als „naastenliefde” en „medeleven” een ouderwetse klank hebben?

Afgelopen zaterdag, na een voor haar slopende dag, antwoordde deze schijnbaar onvermoerbare vrouw op de vraag hoe zij denkt over de aanmaak door de grote mogendheden van een steeds groter kernwapenarsenaal:

„Alles wat het leven vernietigt is een aanslag op de liefde van God. Het leven is geschapen naar het beeld

van God. Het leven is het mooiste maaksel van God. Of de mens nu het leven vernietigt door nucleaire rampen of door abortus, het staat gelijk met doden, met moord. De mens heeft het recht niet over leven en dood te oordelen. De vernietiging van het leven is de vernietiging van het mooiste geschenk van God”.

Vindt u het zinnig, dat de ontwapeningsbesprekingen tussen de grote mogendheden, die in Genève worden gehouden en tot nu toe vrijwel vruchteloos zijn gebleven, voortduren?

„Ontwapenen is niet waar het om gaat. Er moeten simpelweg geen wapens gemaakt worden. Zij zijn altijd bedoeld om het leven te vernietigen. Er is al zoveel lijden in de wereld. Zoveel werkloosheid, honger en ziekte. Men kan het geld voor de wapenproductie gebruiken om het lijden van de wereld te verzachten en zelfs uit te bannen.”

Helaas zijn niet alle katholieken in Nederland zo enthousiast als deze jongeren. De rooms-katholieke kerk in ons land kent verscheidene stromingen en er heerst nog altijd verwarring en verdeeldheid. Kunt u ons een advies geven hoe wij de eenheid in onze Kerk terug kunnen krijgen?

„Alleen door bidden komt die eenheid terug. God heeft ons echt lief. Hij wil niet dat wij ons zelf martelen. Bidt tot Hem. Hij helpt altijd. Maar bidt, bidt!”

Moeder Teresa, het is bekend dat u zelf veel bidt, elke dag; u heeft uw leven geheel toegewijd aan Jezus. Sommigen vinden daarin aanleiding u als conservatief te bestempelen. Wat is uw antwoord hierop?

„Misschien vinden die mensen het bidden niet belangrijk. Misschien bidden ze ook helemaal niet graag. Laat hen contact zoeken met Jezus door het gebed. Zij zullen dan ervaren hoe rijk hun leven wordt. Als ze eenmaal

Jezus gevonden hebben, zullen ze Hem steeds meer aanbidden en willen zij niets anders meer dan bidden en aanbidden.”

In 1979 kreeg u de Nobelprijs voor de Vrede. Is er sinds die tijd iets veranderd in uw levenspatroon?

„Nee. Deze prijs heeft het leger der armen niet uitgedund. Zij heeft echter wel de aandacht van de wereld op het bestaan van die ongelukkigen getrokken. De wereld spreekt nu in ieder geval meer dan vroeger over de armen. Er is ook meer bezorgdheid te constateren over het lot van de armen dan vroeger. Men is nu ook wel vlugger bereid te delen met de armen in de wereld.”

Lech Walesa, de leider van de verboden Poolse vakbond Solidarnosc, kreeg dit jaar dezelfde prijs toegekend. De communistische autoriteiten in zijn land zijn daar helemaal niet over in hun schik.

„Niemand kan er, volgens mij, erg mee ingenomen zijn. De vrede moet eigenlijk iets vanzelfsprekends zijn. Dan is een dergelijke prijs ook helemaal niet nodig.

Ik heb overigens deze prijs toentertijd niet voor mijzelf aanvaard, maar voor de glorie van God en namens de armen.”

Waar zou u het liefst permanent willen wonen, indien u niet meer hoeft te reizen, niet meer van de ene plaats naar de andere hoeft te gaan?

„Natuurlijk in Calcutta. Daar hoor ik thuis”.

Hoe kunnen de mensen ertoe worden gebracht in God te geloven?

„Zij moeten elkander liefhebben. Als zij een zuiver hart hebben, zullen zij in elkaar God aanschouwen. En als zij God in elkaar zien, dan zullen zij elkaar ook steeds meer liefhebben. Dan komen zij tot de bevinding dat God met hen bezig is, want van Hem komt alle liefde.”

Moeder Teresa, heeft u een boodschap voor ons, Nederlanders?

„Jawel. Voer het gebed weer in jullie gezinnen in. Gezinnen waarin regelmatig met elkaar wordt gebeden, blijven bijeen. Bidt met een zuiver hart, want alleen een zuiver hart kan God zien. En God zien betekent dat er liefde heerst, en vrede. Dan is er medeleven, naastenliefde, nederigheid en heiligheid. Er is dan geen aanleiding meer elkaar te wantrouwen, je medemens te vrezen, te denken aan abortus of euthanasie, omdat Gods liefde dit alles niet toestaat.

Bid tot God. En als je dat niet goed kunt, vraag Hem dan je dit te leren. Je klopt bij Hem nooit vergeefs aan. Doe het. Hij wacht op je.”

lezers

Beledigd

Ik heb tijdens de VARA-uitzending van Sonja op Dinsdag het verbijsterend geluisterd naar het betoeg van Pater Denkers.

Pater Denkers, jezuit, gaf blijk van een verontwaardiging over de benoemingen van de bisschoppen in Haarlem. Hij verdeelde in het programma van Dinsdag een advertentie, die hij geplaatst in Trouw en niet geplaatst kreeg in de Volkskrant.

Ik heb in die advertentie dat de bisschop Theo Zwart-Beekman is bezweken onder het cultureel geweld van Paus Jan Paul II.”

Pater Denkers is zelf werkzaam in een missiezusterhuis, waar naar zijn zeggen de onvrede met de benoemingen nogal groot is. De wijze waarop Denkers aan zijn gevoelsuiting heeft gegeven, heeft echter reacties geleid.

Ik heb de reactie van mevrouw Bouwman. Het eerst mijn gelukwensen met de Katholiek Nieuwsblad, ik heb zeer blij mee. Wij kunnen de katholieke nieuwslezen en horen nogal hart ligt. Zo wil ik reageren op een uitzending van Sonja op Dinsdag, waarin Sonja pater Denkers, jezuit, had uitgeroepen om een toelichting te geven op zijn advertentie in Trouw, maandag 24 oktober. Pater Denkers, u zegt dat u veel van de Kerk houdt, dat zou je niet moeten houden. Maar als u de Kerk plaagt, beledigt u, onze Kerk beledigt, beledigt u ook

Ik zou zeggen, pater, bedenkt u zich eerst voordat u zoiets weer doet. Het is in geen geval een voorbeeld voor de mensen die het al zo moeilijk hebben. Laten we samen voor die mensen bidden, in plaats van zo'n kritiek te uiten.

Mevr. M.G. Gertsen-Bouwman, Tilburg

Benoemingen

Vic.-Generaal H. Kuipers van Haarlem heeft, in navolging van zijn collega A.J. Vermeulen van Utrecht, in het NOS-Journaal van zijn ontstemming, en van die van andere eerwaardere heren, blijk gegeven ten aanzien van het benoemingenbeleid van de paus. Met mij vragen vele katholieken zich af waarom de H. Vader hun onderlinge afspraken zou dienen te honoreren? Zijn zijzelf zo volgzzaam in het nakomen van de wensen en verlangens van hun, ja ook hun, opperherder? Deponderen zij bij voorbeeld zijn wens om zich als priester herkenbaar te kleden niet stilzwijgend in hun prullenmand? Hebben zij gezorgd dat nu overal het voorgeschreven nieuwe Altaarmissaal wordt gebruikt? En hoe staat het met het bevorderen van priesterroepingen? Ik dacht dat, wie leiding wil geven in de Kerk, zelf moet beginnen met te gehoorzamen. Dat geldt ook voor een vicaris-generaal.

M.J.M. Janson, Roosendaal